

Bacheloroppgave

Barnevernets barneperspektiv i foreldrekonflikt

Isabel Drevik & Liana Natacha Sæternes

Sosialt Arbeid - SASOS235/SABVP235

2022

HØGSKULEN
I VOLDA

Gruppeerklæring

Denne oppgaven er vårt eget og selvstendige arbeid. Den bruker ikke av andre sitt arbeid uten at det er oppgitt, den bruker ikke av tekst fra eget arbeid uten at det er oppgitt, og kilder som er brukt er ført inn i både tekst og kildeliste på en måte som gjør at vi ikke vil få en 'ufortjent rennomegevinst'. Den har heller ikke blitt brukt som eksamenssvar eller arbeidskrav tidligere.

Vi vet at oppgaven vil bli elektronisk kontrollert for plagiat og at alvorlige brudd med 'god sitatskikk' blir behandlet som juks jf. UH-lova § 4-7 og § 4-8, 3. ledd.

I arbeidet med oppgaven er personopplysninger behandlet i samsvar med retningslinjene som er å finne i Canvas. Oppgaven inneholder ikke opplysninger som kan spores tilbake til enkeltpersoner ut over det som de har godtatt gjennom samtykke eller som er offentlig kjent.

Vi gir Høgskulen i Volda rett til å publisere oppgaven vederlagsfritt i elektronisk form.

Sammendrag

Barnevern er et stort og omdiskutert fagfelt som stadig er i endring. Det er etter bvl § 1-1 barnevernets oppgave å "sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid" (Barnevernloven, 1992, § 1-1). Hensikten med oppgaven er å finne ut hvordan de ansatte i barnevernet jobber for å ha et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker.

Vi har valgt å gjennomføre en empirisk studie med kvalitativ metode, og har samlet inn empiri i form av dybdeintervju. Vi har fire informanter, hvorav en av informantene er barnevernleder og tre av informantene er saksbehandlere. For å forstå empirien har vi valgt teori om barnevernet, barns medvirkning, barneperspektivet, konflikt og konflikthåndtering og etikk. Vi har også benyttet oss av to masteroppgaver, en doktoravhandling og en veileder fra barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Vi har valgt å anvende kvalitative intervju som metode og på den måten få informantenes holdninger og erfaringer. Gjennom analysen fikk vi innsyn i informantenes erfaringer knyttet til foreldrekonflikt. Informantene forteller at de har et stort fokus på å løfte barneperspektivet gjennom å kartlegge bredt rundt barnet og å snakke med barna. De forsøker også å løfte barneperspektivet gjennom å få foreldrene til å ha fokus på hvordan barnet har det i konflikten.

Utfordringer som kommer frem er at det kan oppleves utfordrende å jobbe med konfliktsaker da de kan vedvare over tid, og at det kan være vanskelig å holde barneperspektivet gjennom hele saksbehandlingen. Andre utfordringer som kommer frem er at de har store saksmengder, begrenset med tid og høy turnover. Strukturelle rammer legger ikke til rette for at de ansatte i barnevernet skal kunne få utføre jobben sin i den grad de ønsker.

Svaret på problemstillingen er at barnevernets ansatte prøver på best mulig måte å legge til rette for å holde et barneperspektiv i konfliktsaker, men de organisatoriske rammene setter begrensninger for hvor god tid de har i den enkelte sak, og dermed for hvor godt de kan løfte barneperspektivet i konfliktsakene.

Abstract

Child welfare is a large and controversial field that is constantly changing. Pursuant to section 1-1 of the Child Welfare Services task, it's to "ensure that children and young people who live in conditions that may harm their health and development receive the necessary help and care at the right time" (Barnevernloven, 1992, § 1-1). The purpose of this thesis is to find out how employees in the child welfare service work to have a child perspective in parent conflict cases.

We have chosen to conduct an empirical study with a qualitative method, and have collected empirical data in the form of in-depth interviews. We have four informants, of which one of the informants is the child welfare manager and three of the informants are caseworkers. To understand the empirical data, we have chosen theories about child welfare, child participation, the child perspective, conflict and conflict management and ethics. We have also used two master's theses, a doctoral dissertation and a supervisor from the norwegian barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

We have chosen to use qualitative interviews as a method and thus gain the informants' attitudes and experiences. Through the analysis, we gained insight into the informants' experiences related to parental conflict. The informants say that they have a great focus on raising the child's perspective by mapping broadly around the child and talking to the children. They also try to lift the child perspective by getting the parents to focus on how the child is doing in the conflict.

Challenges that emerge are that it can be challenging to work with conflict cases as they can persist over time, and that it can be difficult to keep the child's perspective throughout the case processing.

Other challenges that emerge are the large case volumes, limited time and high turnover. Structural frameworks do not facilitate the employees in the child welfare service to be able to perform their job to the extent they wish.

The answer to the problem is that child welfare staff try in the best possible way to maintain a child perspective in conflict cases, but the organizational framework sets limits for how much time they have in the individual case, and thus for how well they can lift the child perspective in conflict cases.

Forord

Det har vært en lærerik og krevende prosess frem mot mål. Vi har gått gjennom flere valg og diskusjoner underveis, og vi sitter igjen med et ønske om å ville forske mer på fagfeltet. Vi vil gjerne takke våre informanter fra barnevernet, som ville stille opp å dele sine erfaringer rundt foreldrekonflikt i barnevernet. Vi vil gjerne takke vår veileder Reidunn Håøy Nygård som har kommet med gode innspill og vært tilgjengelig under hele prosessen med bacheloroppgaven.

Ålesund, 4. mai 2022

Isabel Drevik & Liana Natacha Sæternes

Innholdsliste

<u>Innledning</u>	6
Kunnskapsgrunnlag	7
Bakgrunn	7
Teori	7
Barnevernet	7
Barns medvirkning	8
Barneperspektivet	8
Konflikt og konflikthåndtering	9
Etikk	9
Forsking på feltet	10
Grensearbeid: Barnevernets møte med foreldrekonfliktsaker	10
Barnevernssaker med foreldrekonflikter	11
Hva skyldes høy turnover blant saksbehandlere i kommunalt barnevern?	11
<u>Metode</u>	12
Forskningsdesign	12
Utvalg	12
Intervju	13
Transkribering	14
Analyse	14
Etikk	15
Kvalitet	16
Validitet	16
Reliabilitet	16
Generaliserbarhet	17
Avslutning	17
<u>Presentasjon av funn</u>	18
Barneperspektivet	18
Utfordringer	19
Organisatoriske rammer	21
<u>Diskusjon</u>	23
Å løfte barneperspektivet i foreldrekonflikt	23
Utfordringer med å holde barneperspektivet i foreldrekonflikt	25
Organisatoriske rammer, barneperspektivet og foreldrekonflikt	28
<u>Avslutning</u>	31
Litteraturliste	33
	35

Innledning

Bakgrunnen for denne oppgaven er å se nærmere på hvordan barnevernet arbeider med å ha barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker, og på hvilken måte de organisatoriske rammene legger føringer for det. Vi ønsket å finne ut mer om hvordan barnevernets ansatte opplever å stå i foreldrekonfliktsaker, og samtidig hvordan de løfter barneperspektivet. Vi har intervjuet 3 saksbehandlere og 1 leder i barnevernet for å få et direkte innsyn i hvordan man arbeider med foreldrekonflikt. Vi ønsker å sette fokus på et tema som er aktuelt i dagens samfunn, men også for å gi et innsyn i hvordan barnevernet arbeider ettersom foreldrekonflikt vanligvis ikke er ansett som barnevernets ansvar (Jevne & Ulvik, 2012, s. 20).

Studien har samfunnsrelevans fordi den vil belyse et område som er lite forsket på, nemlig hvordan de ansatte i barneverntjenesten løfter barneperspektivet i foreldrekonflikt. Studien vil kunne bidra til et innsyn i hvordan enkelte saksbehandlere arbeider med konfliktsaker, og hvordan de ivaretar barna i saksbehandlingsprosessen.

Vi har kommet frem til følgende problemstilling til oppgaven vår:

Hvordan jobber de ansatte i barneverntjenesten for å ha et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker?

Ut fra problemstillingen har vi formulert 3 forskningsspørsmål som skal hjelpe oss å besvare problemstillingen:

1. Hva gjør barnevernet for å løfte barneperspektivet i konfliktsaker?
2. Hvilke utfordringer har barnevernet med å holde barneperspektivet i konfliktsaker?
3. Hvordan legger de organisatoriske rammene føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i konfliktsaker?

Kunnskapsgrunnlag

I dette kapitlet presenterer vi bakgrunnsinformasjon, teori og forskning som er relevant for å forstå empirien.

Bakgrunn

Myndighetene har hatt som prioritert område i mange år å hjelpe familier hvor de har høyt konfliktnivå, da vedvarende høyt konfliktnivå er skadelig for barn å stå i (Jevne, 2017, s. 1). Siden vi studerer hvordan ansatte i barneverntjenesten jobber for å ha et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker, er det viktig å ta utgangspunkt i at barnevernets arbeid reguleres av barnevernloven. Det er etter bvl § 1-1 barnevernets oppgave å *“sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid”* (Barnevernloven, 1992, § 1-1). En langvarig foreldrekonflikt kan dermed være grunnlag for å starte undersøkelse og tiltak. Det finnes lite forskning som sier noe om hvordan de ansatte i barneverntjenesten løfter barneperspektivet i foreldrekonflikt.

I 2013 ble det utgitt en veileder (BLD, 2013) om barnevernets rolle i foreldrekonflikt i regi av barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. I 2022 har regjeringen blant annet mål om å ivareta barnets medvirkningsrett, styrke kvaliteten i barnevernet samt legge til rette for at hver enkelt kommune skal få større ansvar på barnevernsområdet (BFD, 2022, s. 14).

Teori

I dette kapitlet presenterer vi teorien som danner det teoretiske grunnlaget for oppgaven. Teorien omfatter viktige tema som er sentrale for oppgaven vår; med særlig vekt på barneperspektivet og konfliktteori.

Barnevernet

Barnevernet arbeider etter barnets beste, og deres oppgaver innebærer også å sørge for at barnets stemme blir hørt (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 18-19). Barnets beste er et grunnleggende prinsipp i barnevernets arbeid, og det innebærer blant annet barns medvirkning og barneperspektivet (Bunkholdt & Kvaran, 2015). Barneverntjenesten kan tilby

ulike former for hjelpetiltak i foreldrekonfliktsaker. Det omfatter blant annet råd og veiledning, og å henvise til andre instanser (BLD, 2013, s. 6).

Høyt arbeidspress er en utfordring i arbeidshverdagen til både de ansatte og lederne i barnevernet. Det er begrenset tid til fagutvikling da saksbehandlingen tar opp mye av tiden til de ansatte (Hansen, 2014, s. 42). De ansatte som befinner seg nederst i organisasjonen er de som har den daglige kontakten med brukerne (Djupvik & Eikås, 2012, s. 73), og omtales gjerne som bakkebyråkrater.

Barns medvirkning

Medvirkning handler i stor grad om at barn skal få informasjon om det som angår dem. Det er viktig at samtaler med barna skjer i trygge omgivelser (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 30). Barns deltakelse må tilrettelegges slik at barnets mening, barnets argumenter, barnets opplevelser og informasjon til barnet blir delkomponenter i saksbehandlingsprosessen (Strandbu & Vis, 2008, s. 4). Barn som får muligheten til å forberede seg før møtet med saksbehandleren, har en større sjanse til innflytelse i saken (Strandbu & Vis, 2008, s. 4). Barns medvirkning er også en del av å kunne ha barneperspektivet i barnevernssaker.

Barneperspektivet

Barneperspektivet handler om å forsøke å forstå barnets opplevelse av sin situasjon, og er et viktig grunnlag i barnevernets vurderinger i en barnevernssak (Levin & Ellingsen, 2016, s. 119). Barneperspektivet innebærer mye mer enn å bare snakke med barn, og det er viktig å skille mellom barneperspektivet og barnets perspektiv. Det er to begrep som er lik i uttale, men barnets perspektiv er det bare barnet selv som kan ha (Levin & Ellingsen, 2016, s. 118-119). Barneperspektivet er den voksnes forsøk på å forstå barnets atferd, opplevelser og erfaringer (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 49). Selv om perspektivet kan si noe om hvordan barnet opplever verden, vil det alltid være en representasjon av den voksnes tolkning av barnets opplevelser (Levin & Ellingsen, 2016, s. 118). Å skulle holde et barneperspektiv fører med seg utfordringer. For det første fordi barnet selv blir å anse som ekspert på eget liv, og for det andre fordi den voksne må foreta ulike tolkninger av barns atferd, opplevelser og erfaringer (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 49). I barnevernets arbeid tar det tid å bygge opp en god relasjon mellom barnevernsarbeideren og barnet. Relasjonen er viktig, og avgjør om barnevernsarbeideren klarer å holde et barneperspektiv i samtalen med barnet (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 110). I barnevernet er samtalen med barnet en viktig faktor for å få

kunnskap om barnets situasjon, og til å avdekke om det foreligger vanskelige familieforhold (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 110).

Konflikt og konflikthåndtering

Konflikt innebærer at det er en forskjell mellom partene som oppleves umulig for partene å komme til enighet i (Helland & Borren, 2015, s. 9). Høykonflikt er en merkelapp på konflikter som er så krevende og langvarige at de har en negativ effekt på de som er involvert i konflikten (Helland & Borren, 2015, s. 10). I saker med høyt konfliktnivå er det en utfordring at barnet kan havne i skyggen, og at barnets opplevelse av konflikten blir ignorert (Helland & Borren, 2015, s. 3). Å vokse opp i konflikt kan medføre alvorlige konsekvenser for barna (Helland & Borren, 2015, s. 3). Barn kan gi uttrykk for at de opplever å stå i en lojalitetskonflikt, det vil si at barnet opplever å stå i en skvis mellom mor og far (Strandbu, 2011, s. 149).

Foreldre som er i konflikt handler ut fra sin egen opplevelse av situasjonen. Samtidig er det handlingene som skaper deres unike virkelighetsforståelse av konflikten (Ekeland, 2014, s. 145). Misforståelser oppstår oftere under en konflikt, og kan bidra til at konflikten eskalerer ytterligere (Helland & Borren, 2015, s. 30). Konflikten kan fremstå uforståelig dersom man ikke ser på konfliktens historikk og danner seg et helhetlig bilde av konfliktens opprinnelse (Ekeland, 2014, s. 146). Det å stå i en konflikt kan utfordre forholdet til oss selv og til andre. Vi blir både engasjert og involvert, og kan bli utfordret både gjennom egne tanker, følelser samt egne verdier og holdninger (Ekeland, 2014, s. 145). Situasjoner vil oppfattes ulikt avhengig av hvem som observerer dem, og en vil vurdere om ens egen observasjon av situasjonen er i samsvar med det den andre mener (Ekeland, 2014, s. 150). Gjennom konflikthåndtering kan en danne forutsetninger for hvordan konflikten utarter seg. Det vil være en fordel å ha muligheten til å søke kollegial veiledning ved behov i konfliktsaker (Ekeland, 2014, s. 192). Barnevernsansatte benytter seg primært av sine egne og kollegers erfaringsmessige kunnskapskilder (Hasle, Olson, Høiseth & Kildal, 2021, s. 8). Det kan være en fordel å benytte sine kollegers kompetanse for en mest mulig tverrfaglig tilnærming til barnas behov i konflikten (Weele & Karlsen, 2021, s. 28).

Etikk

Et gjensidig tillitsforhold mellom den profesjonelle og klienten er helt nødvendig for at en skal kunne oppnå en god relasjon og et godt resultat (Eide & Skorstad, 2013, s. 197). En god

relasjon ansees avgjørende for at barn skal få en opplevelse av å bli hørt (Hasle et al. 2021, s. 7). Noen klienter kan ha en mistillit til at den profesjonelle skal kunne ta gode beslutninger (Eide & Skorstad, 2013). Da er det viktig at man kan gi gode faglige beslutninger for sine vurderinger, og at hjelpen som gis både er riktig og rettferdig. Den profesjonelle bør strebe etter å overbevise klienten om at en ønsker å ivareta det beste for klienten (Eide & Skorstad, 2013, s. 197). Som profesjonell saksbehandler har man en rolle hvor det ligger en forventning om at en skal tåle å stå i konflikten, ha saklig kontroll og evne til å bevare roen (Ekeland, 2014). Saksbehandler skal også anstrenge seg for å kunne ta den andres perspektiv (Ekeland, 2014, s. 192).

Forskning på feltet

I dette kapitlet presenterer vi tidligere forskning som er relevant for å belyse hvordan de ansatte i barneverntjenesten jobber for å ha et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker. Det er lite forskning på barneperspektivet i foreldrekonflikt blant ansatte i barnevernet. Vi har inkludert forskning som inneholder en del om barnevernets møte med konfliktsaker, barnas opplevelser av møter med barnevernet og turnover i barneverntjenesten.

Grensearbeid: Barnevernets møte med foreldrekonfliktsaker

Artikkelen tar for seg barnevernets møte med foreldrekonfliktsaker, og fokuserer i hovedsak på familier hvor foreldrene ikke bor sammen (Jevne & Ulvik, 2012, s. 18). Studien øker kunnskapen rundt barnevernsarbeid i foreldrekonfliktsaker, og hvordan barnevernets faglige vurderinger kan skape og forme handlingsrom (Jevne & Ulvik, 2012, s. 30). Det juridiske gir en ramme for handlingsrommet til barnevernsansatte, men det juridiske er ofte åpent for tolkning og gir rom for skjønnsutøvelse (Jevne & Ulvik, 2012, s. 21). En gjennomgående utfordring er hvordan man selv kan være nøytral, men ha forståelse for begge parter uten å velge side i konflikten. Forholdet mellom å fokusere på barnet og fokusere på foreldrene er et viktig, men vanskelig tema (Jevne & Ulvik, 2012, s. 26). Foreldrenes konflikt kan oppleves dominerende slik at oppmerksomheten flyttes fra barnet til foreldrene (Jevne & Ulvik, 2012, s. 27). I tillegg oppstår en utfordring i kontakten med barna som omfatter om barna snakker sant, eller om de står i en potensiell lojalitetskonflikt (Jevne & Ulvik, 2012, s. 27).

Barnevernets kompetanse og fordeling av tid står som et sentralt dilemma i foreldrekonfliktsaker (Jevne & Ulvik, 2012, s. 27). Likevel er det ekstra viktig å sette av tid

til å utforske barnets perspektiv gjennom å snakke med barna i slike saker (Jevne & Ulvik, 2012, s. 27).

Barnevernssaker med foreldrekonflikter

Studien har undersøkt hvordan foreldre og sosialarbeidere forstår foreldrekonflikt på tvers av to hjem, og hvordan de omtaler barnevernets innsats i foreldrekonfliktsaker (Jevne, 2017, s. v). Det fremkommer at barnet kan få større plass dersom man retter oppmerksomheten mot foreldrenes evne til å utøve omsorg i foreldrekonfliktsaker (Jevne, 2017, s. v). Studien viser også at saksbehandlere i barnevernet har rom til å utøve en god del skjønn i håndteringen av konfliktsaker. Likevel ser en begrensning i de juridiske rammene for hvordan skjønnet kan utøves, noe som gir saksbehandlere en følelse av å ikke strekke til for barna de skal hjelpe. I foreldrekonfliktsaker blir viktigheten av den barnevernfaglige kompetansen synlig, da spesielt med fokus på barnets beste og kompetansen til å styrke foreldrene i en krevende situasjon (Jevne, 2017, s. v-vi).

Hva skyldes høy turnover blant saksbehandlere i kommunalt barnevern?

Forskningen kommer med gode refleksjoner rundt hva som kan være årsakene til høy turnover i barnevernet. Turnover er et begrep som i denne sammenheng beskriver et høyt frafall av ansatte i en tidsbegrenset periode (Olsen & Garnes, 2018, s. 3). Det har vært et økt fokus på høy turnover, hvor barnevernet får kritikk for å utføre arbeid av dårlig kvalitet (Olsen & Garnes, 2018, s. iii). Samtidig blir saksbehandlere i barnevernet spist opp av store saksmengder, tidsbegrensninger og frister (Olsen & Garnes, 2018, s. iii). Overbelastning som kommer av mange saker, frister og ressursmangel kan være et resultat av avgjørelser som er tatt på høyere ledernivå (Olsen & Garnes, 2018, s. 41). Når ansatte får ny kunnskap kan det bidra til økt motivasjon, men dersom arbeidsplassen ikke tilrettelegger for det vil det kunne være en årsak til at turnover inntreffer (Olsen & Garnes, 2018, s. 37). Olsen & Garnes (2018) viser til at det var stor arbeidsmengde og arbeidspress som var den største grunnen til høy turnover i barnevernet. Anbefalinger til å forhindre turnover var at man skulle redusere saksmengde hos de ansatte som jobbet med de tyngste sakene (s. 59). På grunn av høy turnover øker saksmengden på de gjenværende ansatte, da det ikke blir ansatt nye saksbehandlere i barnevernet (Olsen & Garnes, 2018, s. 48).

Metode

I dette kapitlet vil vi gjøre rede for hvilke metoder som er tatt i bruk gjennom oppgaven, og på hvilken måte vi har innhentet data samt jobbet med å analysere empirien.

Forskningsdesign

Det overordnede målet med studien er å utforske hvordan de ansatte i barneverntjenesten jobber for å ha et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker, da det finnes lite forskning på feltet. Vi har valgt å gjennomføre en empirisk studie med kvalitativ metode, og har samlet inn empiri i form av dybdeintervju. Den filosofiske tilnærmingen er fortolkningsbasert fordi vi har tolket informantenes svar. Studien er samfunnsvitenskapelig fordi vi studerer barnevernsansattes erfaringer med barneperspektivet i foreldrekonflikt. Det fører til en bredere forståelse av et lite utforsket område av barnevernet.

Utvalg

Vi ønsket å anvende kvalitative intervju som metode og på den måten få informantenes holdninger og erfaringer. Informantene er alle barnevernspedagoger og begge kjønn er representert. Vi valgte å kontakte tre ulike barnevernkontor i distriktet, og etterlyste informanter med både kort og lang erfaring innen foreldrekonfliktsaker. Vi skulle i utgangspunktet ha intervju med totalt 5 informanter, men den ene informanten trakk seg på intervjudagen. Allerede i starten av prosessen hadde vi tanker om å gjennomføre intervju med ansatte i barneverntjenesten som hadde ulike erfaringer med foreldrekonfliktsaker. I tabell 1:1 er en oversikt over informantenes erfaring og stilling i barneverntjenesten. Vi har intervjuet tre saksbehandlere, og en barnevernleder. Barnevernleder har 7 års erfaring som saksbehandler.

Tabell 1:1

Informant	Utdanning	Erfaring	Stilling
1	Barnevernspedagog	24 år	Barnevernleder
2	Barnevernspedagog	10 år	Saksbehandler

3	Barnevernspedagog	3 år	Saksbehandler
4	Barnevernspedagog	9 år	Saksbehandler

Oversikt over utdanning, erfaring og stilling på informanter.

I utgangspunktet ville vi gjennomføre alle intervjuene en-til-en for mest mulig dybde og fokus på hver enkelt informant. I prosessen med å arrangere intervju fikk vi innspill fra flere informanter om at de ønsket å gjennomføre intervjuene sammen. Dermed skulle vi etter planen ha et enkelt intervju, og to dobbeltintervju. Vi kom fram til at ved å utføre intervju sammen ville det kunne bidra til godt samspill mellom informantene, og åpne for gode refleksjoner dem imellom.

Intervju

Ved dybdeintervju er man ute etter informantens meninger, holdninger, opplevelser og erfaringer (Tjora, 2022, s. 251). Å gjennomføre intervju med flere informanter samtidig kan ha både en positiv og negativ effekt på samtalen. En god forutsetning for den gode samtalen er informantens trygghet i situasjonen, og muligheten til å være åpen med hverandre. Dersom informantene er trygge nok på hverandre til å utfordre hverandre i samtalen vil det kunne føre til gode refleksjoner og drøftinger (Tjora, 2022, s. 252). Vi gjennomførte intervjuene på informantenes arbeidsplass. Dette var et bevisst valg fra vår side fordi det garanterte informantenes anonymitet, og passet bedre inn i forhold til deres arbeidsforhold. Hvert intervju ble gjennomført på 1 time - 1,5 time.

Som nevnt trakk informant 5 seg da det oppsto en akuttsak. Vi vurderte at vi hadde mange spennende funn i datamaterialet vi allerede hadde samlet inn, og hadde dermed ikke behov for å få tak i flere informanter. Vi benyttet oss av lydopptak under hvert intervju. Dette ga oss en større sjanse til å ha fullt fokus på informantenes verbale og nonverbale kommunikasjon. Under intervjuene var informantenes non-verbale kommunikasjonen viktig, men vi tar utgangspunkt i den verbale kommunikasjonen i analysen. Vi vurderte også andre fordeler med lydopptak. Både for å ha muligheten til å være helt til stede under intervjuene, men også fordi det ville gi oss muligheten til å analysere datamaterialet i flere omganger. Vi benyttet oss av egne lydopptakere, og sikret oss ved å ha to ulike lydopptakere. Under intervjuene byttet vi på å stille spørsmål, men hadde åpning for oppfølgingsspørsmål fra den andre. Alle

informantene fikk tilsendt intervjuguiden på forhånd fordi vi vurderte at det ville være en fordel dersom alle informantene stilte noenlunde forberedt. En av informantene fikk intervjuguiden dagen før intervjuet, og det resulterte i at hen stilte uforberedt til intervju da hen ikke hadde sett den.

Transkribering

Da vi skulle transkribere datamaterialet bestemte vi oss for å gjøre dette manuelt i word. Vi var oppmerksom på at det fantes flere ulike programmer for transkribering, men vi var ikke så godt kjent med dem og konkluderte med at word var det beste for oss. Vi transkriberte alt informantene sa for å ikke utelukke noe data. Dette valget tok vi på bakgrunn av at informantene hadde gode refleksjoner underveis og rundt de spørsmålene vi stilte. Flere av informantene svarte også på forskningsspørsmålene ved flere forskjellige punkter under intervjuet, dermed var det viktig å ikke utelukke noe. Transkriberingen tok i gjennomsnitt 5 timer per intervju. Vi transkriberte på bokmål da flere av sitatene ble ryddigere og mer forståelig. Vi hadde god kvalitet på lydopptakene, noe som gjorde at transkriberingen gikk problemfritt. Vi delte hvert intervju i to deler, slik at det ble om lag 45 minutter å transkribere per person.

Analyse

Datamaterialet er analysert etter en deduktiv induktiv metode. I startfasen av analysen var det forskningsspørsmålene som la grunnlaget for hvordan vi sorterte våre funn. Vi brukte da forskningsspørsmålene som tema hvor vi la særlig vekt på hvordan barneperspektivet blir løftet frem, hvilke utfordringer som er knyttet til å holde barneperspektivet og på hvilken måte det organisatoriske danner rammer rundt barneperspektivet. Vi så ganske tidlig at vi hadde et innholdsrikt materiale rundt dette, og fant en del svar og motsvar på forskningsspørsmålene våre. Vi gjorde dette ved å gå gjennom alle transkriberingene og sirkle ut det spesifikke informantene sa rundt forskningsspørsmålene våre. Under en veiledning hadde vi gode samtaler rundt analysen, og hva som var lurt i forhold til funn i datamateriale. Vi ble da rådet til å ikke bare fokusere på forskningsspørsmålene, men til å legge dem helt vekk slik vi kunne se på datamaterialet med nye øyne. Vi tok rett og slett av oss "linsene" og så på datamaterialet med nye øyne (Stokken, Andenes, Folkestad & Båtevik, 2021, s. 153). Vi gikk da gjennom transkriberingene på nytt, og denne gangen så vi etter likheter og ulikheter i absolutt alt informantene sa. Vi analyserte datamaterialet mer induktivt,

uten definisjonen av forskningsspørsmålene hengende over oss. Vi så at det ville gi oss et fyldigere innhold dersom vi inkluderte mer av datamaterialet, og vi fant flere tema enn de vi allerede hadde staket ut. Det vi la merke til var at begrepene tid, relasjon, faglig innspill, snakke med barna og barnefokus var noe som gjentok seg. Avslutningsvis tok vi frem forskningsspørsmålene i slutten av analysen. Vi organiserte begrep og tema, og plasserte dem deretter under forskningsspørsmålene for en mer ryddig presentasjon av empirien. Dette danner grunnlaget for det vi presenterer i funn-kapittelet.

Etikk

I prosessen med å finne informanter til oppgaven tenkte vi først å bare velge informanter fra barnevernskontoret hvor vi var utplassert i praksis. Vi reflekterte godt rundt våre egne vurderinger, og kom fram til at det ville sette begrensninger i forhold til funn ved å bruke informanter fra kun et kontor. Vi konkluderte derfor med å intervju flere saksbehandlere fra forskjellige barnevernskontor for å få et bredere perspektiv. Vi møtte alle informantene på en høflig måte, og hadde en respektfull tone fra intervjuer til intervjuobjekt. Vi hadde dobbeltintervju med informanter fra barnevernskontoret hvor vi var i praksis, men vi var forsiktige med å velge informanter som hadde god kjennskap til oss fra tidligere. Vi følte likevel at dette intervjuet var mer avslappet enn andre, og vi er usikre på hvilken måte dette kan ha påvirket måten informantene svarte på. Informantene hadde gode refleksjoner rundt spørsmålene vi stilte, i likhet med de andre.

Alt datamateriale er håndtert på en forsvarlig måte. Lydopptak har vært lagret på en lokal disk med kryptiske navn. Transkriberingen av intervjuene er lagret på en lokal disk, og alle personopplysninger er anonymisert slik informantene ikke kan identifiseres. Prosjektet er godkjent av NSD i henhold til behandling av personopplysninger med saksnummer 448986. I forkant av intervjuene forberedte vi et samtykkeskjema som informantene skulle signere. Samtykkeskjemaet er i tråd med NSD sine retningslinjer om håndtering og innhenting av eventuelle personopplysninger. Alle informantene signerte samtykkeskjema. Alle etiske retningslinjer er fulgt, og lydopptak ble slettet før innlevering av prosjektet.

I oppgaven vår er det lite som kan identifisere informantene, og vi valgte derfor å ikke kjøre en sitatsjekk. Under hele forskningsprosessen har vi ivaretatt informantene, og reflektert mye over hvordan de blir fremstilt i oppgaven. Vi utleverer ikke informantene, og har ingen sitat

som fremstiller dem i et dårlig lys. I tillegg har vi valgt å anonymisere informantene på bakgrunn av deres offentlige yrkesrolle. Vi tok beslutningen på bakgrunn av at informantene jobber mye med foreldrekonfliktsaker, og vi ønsket ikke at deres klienter skulle føle at datamaterialet omhandlet dem. Vi hadde en god del refleksjoner og diskusjoner rundt valg av å publisere stillingen til informantene. Vi valgte likevel å publisere at en av informantene var barnevernleder, da det fremkom ulikheter i svarene som man kunne knytte opp mot forskjell mellom leder og saksbehandler. Vi konkluderte med at informantenes stillinger var en viktig del av oppgavens helhet.

Kvalitet

Validitet

For å oppnå god validitet i oppgaven er det flere steg vi har tatt for å sikre den. For det første ble intervjuguiden utarbeidet på bakgrunn av forskningsspørsmålene, dermed var det en sammenheng mellom forskningsspørsmål og spørsmål i intervjuguiden. For det andre har vi et bevisst utvalg av teori og forskning, som bidrar til å belyse området vi studerer. Under intervjuene var vi bevisst på måten vi stilte spørsmål på, slik vi ikke skulle påvirke svarene til informantene. Vi var oppmerksom på å vente til informantene hadde svart på spørsmålet før vi stilte et nytt, slik vi ikke avbrøt gode refleksjoner. Vi brukte lydopptak under intervju, og informantene fikk informasjon om at vi ville slette opptakene etter leveringsfrist for oppgaven. Valget av å bruke lydopptaker støtter validiteten i oppgaven da det gjengir innholdet i datamaterialet ord for ord, og ikke etter hukommelse. Vi delte opp intervjuene for transkribering, og gikk gjennom dem sammen i analysen slik vi ikke endte opp med å tolke på forskjellige måter.

Reliabilitet

Vi har gjort bevisste og reflekterte valg når det kommer til litteraturen i oppgaven. Vi bruker en god del fagbøker, fagfelleverderte forskningsartikler, en doktoravhandling og regjeringens veiledere. Vi har også inkludert to norske masteroppgaver. Vi ser at å bruke masteroppgaver kan innebære en risiko på bakgrunn av at forskningen ikke er fagfellevurdert. Vi valgte likevel å beholde masteroppgavene da vi fant likheter i våre egne funn, og vurderte at det ble viktig for å underbygge at det var likheter når vi var inne på samme tema.

Informantene våre har store likhetstrekk i sine svar rundt barneperspektiv og foreldrekonflikter. Det var likevel et par forskjeller mellom saksbehandlere og leder som er belyst i både funn- og diskusjonskapittelet. Vi anser likevel at studien har høy reliabilitet da barnevernleder omtalte de samme utfordringene som saksbehandlerne da hen reflekterte rundt utfordringene med å jobbe i foreldrekonfliktsaker, og det organisatoriske.

Generaliserbarhet

På bakgrunn av at vi har et lite utvalg informanter, vil ikke våre funn i oppgaven kunne generaliseres til å gjelde for alle ansatte i barneverntjenesten. Det informantene forteller kan gjelde for flere saksbehandlere, men vi vil være avhengig av et større utvalg informanter fra hele landet før vi kan generalisere funn.

Avslutning

Oppbyggingen i intervjuguiden var nøye gjennomtenkt og meningen var at det skulle være en kronologisk oppbygging i spørsmålene. Vi kan i ettertid se at noen av spørsmålene kunne utgått og at de ble for like. Det var gjentakende på en slik måte at informantene måtte gjenfortelle samme informasjon flere ganger. I de siste intervjurundene justerte vi intervjuguiden underveis, slik at en informant som allerede hadde svart i et annet spørsmål skulle slippe å gjenta seg. På bakgrunn av dette kunne vi spare oss for en del arbeid dersom vi hadde hatt en kortere og mer konkret intervjuguide.

Som nevnt tidligere mottok en av informantene intervjuguiden så sent at hen ikke rakk å lese over den. Vi er usikre på om dette hadde noe å si for intervjuet, da informanten svarte godt på alle punkt. Vi hadde det første intervjuet med barnevernleder, og vi ser i etterkant at vi heller skulle hatt siste intervju med leder. Dette hadde latt oss sett tydeligere de forskjeller som kunne befinne seg mellom en barnevernleder og en saksbehandler. Det hadde også latt oss stille spørsmål på bakgrunn av de forskjellene, enn at vi satt med datamaterialet i etterkant uten å kunne grave dypere i ulikhetene. Vi kunne også stilt flere spørsmål rundt det organisatoriske, da barnevernleder har et unikt perspektiv på det.

Presentasjon av funn

Vi ønsker å finne ut hvordan de ansatte i barneverntjenesten jobber for å ha et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker. Vi har tatt utgangspunkt i forskningsspørsmålene og ser først på hva barnevernet gjør for å løfte fram barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker, etterfulgt av hvilke utfordringer barnevernet har med å holde barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker, samt hvordan de organisatoriske rammene legger føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker. Hvert forskningsspørsmål danner en egen kategori, og hver kategori er analysert deduktivt induktivt.

Barneperspektivet

En av kategoriene vi har undersøkt er hva barnevernet gjør for å løfte fram barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker. Flere av informantene sier at det er viktig å kartlegge barnets totale situasjon for å få et innblikk i hvordan barnet har det. Dette involverer barnets kognitive-, emosjonelle-, og sosiale utvikling samt familieforhold. Noe som kan fortelle oss at informantene går bredt ut for å undersøke hvordan barnet har det, og på denne måten forsøker å danne seg et helhetlig innblikk av barnets ståsted. Alle informantene anser samtalen med barnet som en viktig faktor for å løfte barneperspektivet. Flere av informantene forteller at de i utgangspunktet har et mål for samtalen, men at det kan påvirke muligheten for å danne seg et godt nok bilde av barnets situasjon. Vi tolker at dersom man er for målbevisst i samtalen kan det hindre saksbehandlers evne til å møte barnet der det er. Informant 4 sier at ‘vi må ha en bevisstgjøring på hvorfor vi skal snakke med barn, og hva vi tenker er viktig for barnet, ikke bare hva vi vil ha ut av samtalen’. Vi ser at det er viktig å ha fokus på hva barnet forteller i samtalen, og ikke miste fokus på grunn av tema som saksbehandler må innom.

Tre av informantene sier at i foreldrekonfliktsaker kreves det god tid og mange barnesamtaler for å komme i posisjon. Flere av informantene sier at dersom man kjenner barnet godt og får en god relasjon, er det enklere å løfte barneperspektivet. Vi tolker det som at informantene ønsker mer tid i disse sakene for å opparbeide større tillit til barnet, og på denne måten komme i en bedre posisjon til å få innsikt i barnets opplevelse av situasjonen. Informant 3 sier ‘det er ekstra viktig å ha en god relasjon til barna, å ha flere barnesamtaler, da mange av barna som er i en konflikt er enda mer lukket og trenger lengre på å bli trygge da de kan være i en lojalitetskonflikt’. Vi tolker det som at informanten formidler en utfordring i å snakke

med barn i konflikt, og at det dermed er behov for flere møtepunkt mellom barn og saksbehandler. Informant 1 uttrykker at 'barna er stort sett enkle å forholde seg til, og sier ofte rett ut hva de mener'. Vi tolker at informantene ikke opplever utfordringer knyttet til det å snakke med barn i konflikt, noe som er ulikt i forhold til hva de andre informantene forteller. Gjennom analysen ser vi en forskjell mellom informantene. Vi tolker at denne forskjellen bygger på at saksbehandlerne i større grad er i nærkontakt med klientene, og at barnevernleder har et mer overordnet fokus.

Flere av informantene forteller at en viktig del av å løfte barneperspektivet er å gjøre foreldrene bevisst på barnets opplevelse av konflikten. Informant 4 sier at å hjelpe foreldrene til å reflektere rundt hvordan barnet blir påvirket av konflikten, vil kunne føre til en økt forståelse for barneperspektivet. Gjennom analysen tolker vi det som at det er like viktig å ivareta foreldrene under saksbehandlingen, noe som kan legge til rette for at foreldrene i større grad har mulighet til å se barnet i konflikten. Flere av informantene understreker at det er viktig å ta barnet med i rommet uten at barnet selv er til stede. Informant 4 har god erfaring ved å ta med et bilde av barnet som hjelpemiddel for å holde fokus i samtalen. Vi tolker at flere av informantene har et ønske om at barnet skal være et større fokus i samtalen, og et bilde av barnet kan fungere som et hjelpemiddel for å forsøke å innhente fokuset til foreldrene.

Vi har undersøkt hva barnevernet gjør for å løfte fram barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker. I våre funn kommer det frem at kartlegging av barnets situasjon, å snakke med barnet, god relasjon og god tid, bevisstgjøre foreldrene på barnas opplevelse, er noe informantene anser som viktig for å kunne løfte barneperspektivet.

Utfordringer

En annen kategori vi har undersøkt er hvilke utfordringer barnevernet har med å holde barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker. Informantene sier at en av de største utfordringene i foreldrekonfliktsaker er å hjelpe foreldrene med å holde fokus på barna i konflikten. Informantene forteller videre at konfliktsaker er et vanskelig tema fordi konflikt oppleves så ulikt fra person til person. Vi tolker at i en foreldrekonflikt vil partene ha fokus på sin opplevelse av konflikten, noe som kan hindre partene i å ha et barneperspektiv. Vi ser at foreldrekonfliktsaker er komplekse og at det kan være utfordrende når det er mange

elementer og mennesker å ta hensyn til. Informantene sier at de kan miste barneperspektivet i saker hvor konflikten er langvarig. Gjennom analysen ser vi at det blir utfordrende å holde barneperspektivet dersom konflikten er låst. Informant 4 forteller at ‘barnet kan ta skade av foreldrenes manglende samarbeidsevne’. Vi tolker det som at informanten sier noe om at barnet kan ta skade av manglende skjerming i en konflikt. Flere av informantene sier at det kan være vanskelig å skjerme barna fra konflikten, og at de i noen saker ikke lykkes med det. Vi tolker at det kan være utfordrende for de ansatte i barnevernet å ivareta barn i konflikt.

Informantene forteller at de noen ganger risikerer å involveres i konflikten, og må derfor være oppmerksomme på hvordan de formulerer seg i møte med foreldrene. Vi tolker at informantene kan bruke mye krefter på å fremstå nøytral i konflikten. Informantene forteller at det kan være krevende å stå i en foreldrekonflikt over tid hvis partene er låst, og at man selv kan bli aktivert. Informant 2 uttrykker at ‘man kan bli litt følelsesmessig engasjert, man kan bli trigget’, noe informant 4 forklarer som at ‘det aktiverer veldig mye følelser i oss’. Informant 3 hevder at ‘det er utmattende å stå i det, samtale etter samtale å føle at man ikke kommer noen vei’, mens informant 1 sier at man opparbeider en kompetanse etterhvert og ‘har ikke et stort problem med å stå i foreldrekonflikt’. Informanten reflekterer likevel godt rundt utfordringene en saksbehandler kan ha i møte med foreldrekonflikt. Gjennom analysen ser vi en forskjell i hvordan informantene opplever å jobbe med konfliktsaker. Vi tolker det som at saksbehandlerne opplever foreldrekonflikt som krevende fordi de står tettere på konflikten. Vi tolker at barnevernleder har et annet perspektiv da hen har lederstilling og kanskje ikke er like tett på sakene.

Flere av informantene forklarer at en annen utfordring med å holde barneperspektivet i konfliktsaker er at det kan ta tid å danne en god relasjon med barnet, fordi det krever jevn oppfølging av barna. Informant 3 forteller at ‘det kan bli tidkrevende hvis man har mange å følge opp, og det kan gå på bekostning av disse sakene her, i hvertfall hvis man skal være god på å løfte frem barneperspektivet’. Vi tolker det som at mangel på tid kan påvirke saksbehandlerens mulighet til å kunne strekke til, og at dette kan ha konsekvenser for å holde barneperspektivet i den grad de ønsker. Informant 4 erfarer at dersom barna opplever at barnevernet har blitt en del av konflikten, kan det medføre at de vegrer seg for å snakke med dem. Vi tolker at det kan forhindre at barnevernet kommer i god nok posisjon til å bli kjent med barnet, og at dette kan ha konsekvenser for hvorvidt man klarer å holde barneperspektivet i konfliktsaker.

Vi har undersøkt hvilke utfordringer barnevernet har med å holde barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker. I våre funn kommer det frem at det kan være utfordrende å få foreldrene til å ha fokus på barna, og å skjerme de fra konflikten. Informantene forteller at de noen ganger kan miste fokus på barna da de selv kan involveres i konflikten. I tillegg opplever flere av informantene at det er krevende å stå i disse sakene over en lengre periode, og at det er utfordrende å finne nok tid til å bygge en god relasjon til barna.

Organisatoriske rammer

I den siste kategorien har vi undersøkt hvordan de organisatoriske rammene legger føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker. Informantene forteller at de har store saksmengder, og at det legges stor vekt på frister og dokumentkrav. Informant 4 hevder at 'det blir en opplevelse av at dette må vi bare gjøre, i stedet for at vi bruker god nok tid i samtalen'. Vi tolker det som at store saksmengder gir økt dokumentasjonskrav, som igjen kan gå på bekostning av at saksbehandler ikke får nok tid til samtalen. To av informantene nevner at de har høy 'turnover' på sitt kontor, og at dette kan føre til økt saksmengde per ansatt. Vi tenker at det kan være ulike årsaker til det informantene sier og det er ikke nødvendigvis slik at økt saksmengde kommer som følge av turnover, men vi tolker at det kan bli en medvirkende årsak.

Gjennom analysen ser vi at det er store ulikheter vedrørende faglig påfyll på arbeidsplassen til informantene. Informant 4 forteller at de har jevnlig besøk fra familievernkontoret, mens informant 2 og 3 forteller at de ikke har vært på kurs eller fått annet faglig input om foreldrekonflikt på lang tid, men at de har kollegiale drøfter. Informant 1 forteller at hen har deltatt på mye kurs og konferanser, og at hen nylig arrangerte en konferanse hvor familievernkontoret var innom å snakket om ulike temaer, inkludert foreldrekonflikt. Vi ser at det er forskjeller mellom informantenes tilgang på faglig påfyll fra andre instanser til tross for at barnevernkontorene befinner seg i et lite geografisk område.

Vi har undersøkt hvordan de organisatoriske rammene legger føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker. I våre funn kommer det frem at det er en del organisatoriske begrensninger i arbeidet med å holde et barneperspektiv i barneverntjenesten. Våre informanter forteller at store saksmengder, høy turnover, dokumentasjonskrav og mangel på tid til samtalen setter begrensninger for å kunne holde barneperspektivet hele

tiden. Det fremkommer også at det er ulikheter knyttet til faglig innspill på arbeidsplassen, og det er ulike årsaker til dette.

Diskusjon

I dette kapittelet har vi diskutert rundt hvert av forskningsspørsmålene for å finne svar på problemstillingen: *hvordan jobber de ansatte i barneverntjenesten for å ha et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker?* Hvert delkapittel tar for seg et nytt forskningsspørsmål.

Å løfte barneperspektivet i foreldrekonflikt

Vi søker kunnskap om hva barneverntjenesten gjør for å løfte barneperspektivet i konfliktsaker. I dette delkapittelet drøfter vi først rundt kartleggingen av barnet, deretter rundt samtalen med barnet og viktigheten av en god relasjon, og til slutt rundt bevisstgjøringen av foreldrene på barnas opplevelse av konflikten.

Gjennom funndelen ser vi at informantene prøver å kartlegge barnets totale situasjon for å få et innblikk i hvordan barnet har det. Bunkholdt & Kvaran (2015) påpeker at barneperspektivet handler om å forstå barnets atferd, opplevelser og erfaringer (s. 49). En kan hevde at for å ha et barneperspektiv er man avhengig av å kartlegge bredt rundt barnet, noe informantene våre er tydelig på at de forsøker å gjøre i den enkelte sak. Levin & Ellingsen (2016) påpeker at det er viktig å skille mellom å ha et barneperspektiv og å ha barnets perspektiv (s. 118). En kan hevde at uansett hvor grundig man undersøker rundt barnet, er det bare barnet selv som vet hvordan det føles å være i konflikt. Selv om saksbehandler forsøker å danne seg et helhetlig bilde av barnets opplevelse, vil det uansett være den voksnes tolkning av barnets perspektiv som blir resultatet (Levin & Ellingsen, 2016, s. 118). Barnets egen deltakelse er dermed en viktig forutsetning for at saksbehandler skal kunne løfte barneperspektivet, slik at barnets mening blir en del av saksbehandlingsprosessen (Strandbu & Vis, 2008, s. 4). Samtalen med barnet blir dermed en viktig del av å høre barnets mening (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 110).

Fra funndelen ser vi at alle informantene har et mål for samtalen, og at målet kan påvirke muligheten til å få tak i barnets perspektiv. I veilederen til Strandbu & Vis (2008) påpeker de at man må ta utgangspunkt i barnets forventninger og forutsetninger for å ha en samtale med barnet (s. 4). Dersom man som saksbehandler har et mål for samtalen med barnet, kan en hevde at man går inn i samtalen uten å ta hensyn til barnets utgangspunkt. Derimot kan det

være viktig at en saksbehandler har et mål for samtalen med barnet, dersom man mistenker at barnets omsorgssituasjon ikke er tilstrekkelig. Barnet trenger å forberede seg til samtalen og å få vite hva møtet skal handle om (Strandbu & Vis, 2008, s. 34). Dette gir barnet en mulighet til å reflektere og danne seg en mening om hva det ønsker å snakke om (Strandbu & Vis, 2008, s. 34). På den ene siden kan det tenkes at barn i større grad skulle fått informasjon i forkant av samtalen med saksbehandler (Strandbu & Vis, 2008, s. 34). På den andre siden kan det være vanskelig å gjennomføre i praksis da man ikke har oversikt over hvordan informasjonen blir formidlet til barnet. Likevel kunne dette vært en fin inngangsport til at barnet fikk mulighet til å forberede seg, og at man på den måten kanskje fikk bedre tak i barnets perspektiv.

I lys av våre funn ser vi at informantene sier at det er viktig at de har en bevisstgjøring på hvorfor de skal snakke med barnet. Saksbehandlere må tenke på hva som er viktig for barnet, og ikke bare på hva de vil ha ut av samtalen. Saksbehandler skal lede møtet samtidig som en skal forsøke å møte barnet der det er. Filosofen Jakob Meløe sier at dersom du skal kunne forstå den andre, må du se i retning av hvor den andre retter blikket sitt (Strandbu & Vis, 2008, s. 4). I tillegg må man være bevisst på om barnet står i en lojalitetskonflikt, og at det kan medføre at barnet ikke sier hva det egentlig tenker (Jevne & Ulvik, 2012 s. 27). En kan hevde at barnet ikke vil si hvordan det opplever situasjonen, i frykt for å såre foreldrene i konflikten. Barnet vil da trenge hjelp til å mentalisere (Strandbu & Vis, 2008, s. 35). For å ivareta barnet i samtalen er det viktig å møte barnet i sine trygge omgivelser (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 30).

En viktig forutsetning for samtalen med barnet vil da være en god relasjon med barnet. Dette er noe tre av informantene våre bekrefter ved å understreke at det kreves god tid, og flere barnesamtaler for å komme i en posisjon hvor barnet blir trygg. I likhet med våre informanter påpeker Eide & Skorstad (2013) at det vil være avgjørende å komme i en posisjon hvor man kan skape tillit for å kunne danne en relasjon til barnet og sammen skape et godt resultat (s. 197). Informant 1 sier i motsetning til de andre informantene at 'barna er stort sett enkle å forholde seg til, og sier ofte rett ut hva de mener'. Vi ser fra våre funn en forskjell mellom saksbehandlere og barnevernleder. På den ene siden kan forskjellen handle om at saksbehandlerne er bakkebyråkrater som er i direkte kontakt med barna (Djupvik & Eikås, 2012, s. 73), og det kan tenkes at barnevernleder har mindre kontakt med barna. På den andre siden påpeker Strandbu & Vis (2008) at det er ulikheter mellom barn, noen deler mye og

andre deler lite (s. 35). Dermed kan det tenkes at barnevernleders generelle erfaring med barn i konfliktsaker er at barn er direkte og sier hva de mener. Som følge av dette blir det uvisst om forskjellen har betydning for resultatet av våre funn.

Fra funndelen vet vi at en viktig del av å løfte barneperspektivet omhandler å bevisstgjøre foreldrene på barnets opplevelse av konflikten. Den barnevernfaglige kompetansen er viktig når man skal hjelpe foreldrene til å mentalisere rundt barnet, samtidig som saksbehandler skal styrke foreldrene i konflikten (Jevne, 2017). Gjennom analysen tolker vi at det er en viktig del av prosessen å ivareta foreldrene, og på den måten legge til rette for at foreldrene i størst mulig grad evner å ha et barneperspektiv. Det å skulle ivareta foreldrene samtidig som man forsøker å løfte barneperspektivet forutsetter at man utforsker problemene, mulige løsninger og barnets situasjon (Jevne, 2017). I våre funn ser vi at barneperspektivet er et stort fokusområde, og informantene ønsker at barna skal ta større plass i samtalen med foreldrene. En av informantene har flere ganger tatt med et fysisk bilde av barnet som hjelpemiddel for å holde fokuset i samtalen, noe som bidrar til å løfte barneperspektivet. På den ene siden kan det være et godt hjelpemiddel fordi det kan bidra til en økt mentalisering rundt barnet. På den andre siden kan det hende at det ikke vil ha den ønskede effekten, da foreldre i konflikt har motstridende interesser og kan ha behov for å fremme sin forståelse av konflikten (Helland & Borren, 2015, s. 9). Dermed kan man ikke med sikkerhet si at et bilde av barnet vil føre til at foreldrene i større grad fokuserer på barnet i samtalen.

Når barnevernet skal løfte fram barneperspektivet i konfliktsaker er det mange punkt de må innom. Informantene snakker med barnet, og kartlegger bredt rundt barnets situasjon. De prøver å styrke foreldrenes evne til å ha et barneperspektiv, og må hjelpe foreldrene slik de kan hjelpe barna i konflikten. Selv om saksbehandlere i barnevernet gjør sitt beste for å løfte barneperspektivet, ser vi at det er en standardisert oppskrift på saksbehandling som også omfatter konfliktsaker. Man er avhengig av at den enkelte saksbehandler skal tolke barnet, tolke foreldre og være bevisst på seg selv i prosessen. Dermed prøver saksbehandlere så godt de kan med de ressursene og mulighetene de har.

Utfordringer med å holde barneperspektivet i foreldrekonflikt

Vi søker kunnskap om hvilke utfordringer barnevernet har med å holde barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker. I dette delkapittelet drøfter vi først fokus på barna, deretter høykonflikt

og skjerming, saksbehandlers opplevelse av konflikt, og til slutt utfordringene knyttet til å finne god tid til å bygge en relasjon.

Ut fra funndelen ser vi at en stor utfordring er å hjelpe foreldrene med å ha fokus på barna mens de er i konflikt. Jevne & Ulvik (2012) problematiserer forholdet mellom å fokusere både på barnas opplevelse og på foreldrenes opplevelse av konflikten. På den ene siden kan det å rette fokus mot foreldrene føre til at saksbehandlere i barnevernet bruker mye tid på foreldrene, og på den måten flytter fokuset vekk fra barnet (Jevne & Ulvik, 2012). På den andre siden kan det å fokusere på foreldrene føre til en bevisstgjøring og økt mentalisering rundt barnets opplevelser, og bidra til at man sammen flytter fokuset over på barnet (Jevne, 2017). En kan hevde at hvorvidt en skal ha fokus på foreldrene eller barnet, blir en motstridende balanse som vil være avhengig av sakens karakter. Dersom foreldrene får tid i de innledende samtalene til å sortere egne følelser kan det på den ene siden kanskje bidra til et økt fokus på barnet. På den andre siden kan det å gi foreldrene tid til å fokusere på problematikken føre til at konflikten eskalerer (Helland & Borren, 2015). Det kan være utfordrende for en saksbehandler å vite i de innledende samtalene hva som trigger konflikten, og hva som kan bidra til å øke fokuset på barnet.

Fra funndelen vet vi at informantene kan miste barneperspektivet i saker hvor konflikten er langvarig og fremstår låst. Dette er saker som kan betegnes som høykonflikt (Helland & Borren, 2015). Konflikten er da av en slik karakter at barnets opplevelse kan bli glemt, og det fremstår som nødvendig å hjelpe foreldrene for å kunne hjelpe barna (Helland & Borren, 2015). På basis av våre funn ser vi at informant 4 sier noe om at barnet kan bli skadelidende av å stå i en konflikt. Dette kan henge sammen med at det kan bli vanskeligere å skjerme barna dersom foreldrene er i høykonflikt, fordi deres mentaliseringsevne er redusert. I slike saker blir det viktig at barnevernet forsøker å dempe konflikten, da det er dokumentert at høykonflikt har en negativ effekt på barnet (Strandbu, 2011, s. 145), og anses som skadelig for barnets utvikling (Jevne, 2017, s. 9). Informantene våre sier noe om at det er utfordrende å skjerme barn i foreldrekonflikt, og en kan hevde at det blir vanskeligere å skjerme barna fordi foreldrene kan ha vansker med å regulere seg. Det kan i tillegg oppleves utmattende å stå i konfliktsaker når samtalen er låst, da partene ikke er mottakelig for innspill. Det finnes ulike måter å tolke en konflikt på, og saksbehandler er avhengig av å se på historikken for å forsøke å danne sin egen forståelse av saken (Ekeland, 2014). Måten man definerer konflikten på kan ha betydning for handlingsrommet til den profesjonelle saksbehandler

(Jevne, 2017). En viktig kilde til å forstå problematikken er å utforske de ulike perspektivene i konflikten, og deretter se på kontrastene som en mulighet til å forstå årsaken (Jevne, 2017). Saksbehandler må være bevisst på at egen forforståelse og tolkning av konflikten, har betydning for måten man møter den enkelte i konflikten på.

Veilederen (BLD, 2013) sier noe om at foreldrekonflikt er et vanskelig område for barneverntjenesten å arbeide i (s. 6). I lys av våre funn ser vi at det blir krevende for tre av informantene å stå i konflikten, og at de kan få en opplevelse av å både involveres og trigges. Det ansees som en stor faglig utfordring å bistå familier i konflikt (Jevne, 2017). Ens egne følelser, verdier og holdninger utfordres gjerne i møte med foreldrekonflikt (Ekeland, 2014, s. 145). På bakgrunn av risikoen for barnet i konflikten kan det tenkes at det blir krevende for informantene, fordi deres egne tanker og følelser blir så engasjert i konflikthåndteringen (Ekeland, 2014). Likevel ligger det en forventning til at saksbehandler skal tåle å stå i konflikten, og bidra til å roe ned konflikten (Ekeland, 2014).

Det kan være vanskelig for saksbehandler å navigere sin forståelse for partene på en nøytral måte. Likevel er det slik at mange foreldrekonflikter kan dempes ved at saksbehandler formidler nøytral og saklig informasjon til foreldrene (BLD, 2013). Jevne & Ulvik (2012) hevder at kontakten med barnevernet i noen tilfeller kan bidra til en eskalering av konflikten, selv om saksbehandler forsøker å forholde seg nøytral i konfliktløsningen (s. 22). En kan hevde at konfliktsaker kanskje oppleves krevende for informantene fordi området er så komplekst, og samtidig har man som regel mange å følge opp. Dermed kan det være slik at man ikke har den tiden man trenger for å bistå familier i konflikt. I lys av våre funn ser vi at det foreligger en forskjell mellom saksbehandler og barnevernleder i opplevelsen av å jobbe med konfliktsaker, da barnevernleder ikke opplever disse sakene som krevende. For det første kan det tenkes at barnevernleder ikke har arbeidet med konfliktsaker på en stund, på bakgrunn av hens lange erfaring som leder. For det andre kan det hende at hen ikke står like tett på sakene som en bakkebyråkrat, og at saksbehandlerne står i konfliktsaker på nåværende tidspunkt, og derfor beskriver opplevelsen av konfliktsaker som utfordrende.

Fra funndelen vet vi at det er utfordrende å holde barneperspektivet fordi det kan ta tid å bygge en god relasjon til barnet. En god relasjon forutsetter at barnet har tillit til saksbehandler (Eide & Skorstad, 2013). Ut fra funndelen ser vi også at informant 4 tematiserer at barn kan oppleve en mistillit til barnevernet, som kan bidra til at relasjonsbyggingen blir vanskelig. Det blir da viktig å forsøke å trygge barna og formidle sine

ønsker om å ivareta de (Eide & Skorstad, 2013). Hasle, Olson, Høiseith & Kildal (2021) sier noe om at 40% av barna i barnevernet ikke blir snakket med (s. 7). En kan hevde at dersom saksbehandler har en vag relasjon til barnet, eller om barnet ikke ønsker å snakke med barnevernet, kan det risikere at samtalen utgår da man ikke har tid til å følge opp. Informant 3 forteller at mangel på tid kan ha konsekvenser for hvor godt man løfter barneperspektivet i konfliktsaker. I likhet med vår informant sier Bunkholdt & Kvaran (2015) at relasjonen med barnet er avgjørende for om saksbehandler klarer å holde barneperspektivet i samtalen (s. 110). Dermed er det viktig med en god relasjon slik at barnets opplevelse blir formidlet og barnets stemme hørt (Hasle et al., 2021).

Når vi ser på hvilke utfordringer barnevernet har med å holde barneperspektivet i konfliktsaker fremkommer det at foreldrene er den største fellesnevneren. Informantene opplever det som krevende å stå i konfliktsaker da de kan vedvare over tid. Mangel på tid kan forhindre at informantene kommer i god nok posisjon til å danne en relasjon med barnet. Selv om saksbehandlere er bevisst på utfordringene knyttet til å holde barneperspektivet i konfliktsaker, vil mangel på tid kunne begrense mulighetene til å løse opp i problematikken.

Organisatoriske rammer, barneperspektivet og foreldrekonflikt

Vi søker kunnskap om hvordan de organisatoriske rammene legger føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker. I dette delkapittelet drøfter vi først store saksmengder, arbeidspress, dokumentasjonskrav og turnover, deretter faglig påfyll og videreutdanninger.

I lys av våre funn fremkommer det at informantene forteller at de har store saksmengder og at det legges stor vekt på frister og dokumentkrav. Olsen & Garnes (2018) viser til at det var stor arbeidsmengde og arbeidspress som var den største grunnen til høy turnover i barnevernet (s. 59). Saksbehandlere har større arbeidsmengde enn hva de har kapasitet til, og arbeidshverdagen er preget av et høyt arbeidspress (Hansen, 2014, s. 42). En kan hevde at dersom saksbehandlere har stort arbeidspress og lite kapasitet vil det kunne påvirke kvaliteten i deres arbeid, og ha konsekvenser for deres muligheter til å holde et barneperspektiv. Olsen & Garnes (2018) hevder at det på grunn av høy turnover øker saksmengden på gjenværende ansatte i barnevernet, og at problemet vedvarer fordi det ikke blir ansatt nye saksbehandlere

(s. 48). To av våre informanter nevner at de har høy turnover på sitt kontor, og at dette har ført til økt saksmengde per ansatt.

Anbefalinger til å forhindre turnover er at man skal redusere saksmengde hos de ansatte som jobbet med de tyngste sakene (Olsen & Garnes, 2018, s. 59). Det vil kunne føre til en bedre kvalitet og bedre muligheter til å holde barneperspektivet i foreldrekonfliktsaker. Informant 4 forteller i forbindelse med dokumentkrav og frister at 'det blir en opplevelse av at dette må vi bare gjøre, i stedet for at vi bruker god nok tid i samtalen'. Olsen & Garnes (2018) sier i likhet med informant 4 at store saksmengder kan gi større mengder dokumentasjon, som kan få konsekvenser for tilstrekkelig tid til samtalen. I likhet med Olsen & Garnes (2018), hevder Hansen (2014) at forventninger til de administrative oppgavene man skal utføre i barnevernet kan få et større fokus enn møtet med klienten (s. 42). En kan hevde at rammene i arbeidet legger føringer for at man ikke skal greie å løfte barneperspektivet når man har begrenset med tid.

I lys av våre funn ser vi store forskjeller mellom faglig påfyll på arbeidsplassen til informantene. To av informantene forteller at det er lenge siden de har fått faglig påfyll foruten om kollegial veiledning. Informant 4 forteller om en arbeidsplass som har jevnlig besøk av familievernkontoret, og informant 1 arrangerer selv kurs og konferanser med familievernkontoret om tematikk som foreldrekonflikt. En kan hevde at det er viktig med et godt fagmiljø på arbeidsplassen, og at både kollegial veiledning og kurs fra andre instanser bidrar til et godt utgangspunkt for å kunne være bedre rustet i møte med foreldrekonflikt.

Olsen & Garnes (2018) hevder at når ansatte får ny kunnskap vil det kunne bidra til økt motivasjon på arbeidsplassen (s. 37). Å heve kompetansenivået kan ha en positiv innvirkning på den enkelte saksbehandler, og det kan gi en ny driv i det arbeidet som utføres. Ekeland (2014) påpeker at det er viktig å kunne benytte seg av kollegial veiledning vedrørende konfliktsaker (s. 192). Derfor kan det å lene seg på kollegaer, og ha gode faglige diskusjoner kunne føre til en videreutvikling av egne refleksjoner. På den ene siden vil det å benytte seg av en tverrfaglig kompetanse bidra til en økt ivaretagelse av barnet i konflikten (Weele & Karlsen, 2021, s. 28), noe som kan gi saksbehandlere nye metoder for hvordan de kan holde barneperspektivet i foreldrekonflikt. På den andre siden kan det at barnevernsansatte benytter seg primært av sine egne og kollegers erfaringsmessige kunnskapskilder, kunne føre til at skjønnsutøvingen står i fare for standardisering (Hasle et al., 2021, s. 8). Dermed kan det ha konsekvenser for ens egen utvikling av håndteringen med foreldrekonfliktsaker, som igjen kan føre til en begrensning av skjønnsutøvelsen.

Når vi ser på hvordan de organisatoriske rammene legger føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i konfliktsaker, fremkommer det at det er store forventninger til hva saksbehandlere skal prestere i et komplekst fagfelt. Vi ser også at det er stor variasjon av faglig påfyll om foreldrekonflikt på informantenes arbeidsplasser. De organisatoriske rammene legger ikke til rette for at saksbehandler skal ha god nok tid i den enkelte sak, og på den måten forhindrer muligheten til å løfte barneperspektivet på en tilstrekkelig måte. Fokus på effektivisering legger begrensninger i kvaliteten på saksbehandlingen, som kan føre til at man som saksbehandler kan føle seg utilstrekkelig i konfliktsaker.

Avslutning

Når vi nå skal svare på problemstillingen ser vi fra det første forskningsspørsmålet at informantene gjør veldig mye for å løfte barneperspektivet. De har konkrete ting de skal innom i saksbehandlingen. De kartlegger, har samtaler med alle involverte, forsøker å ivareta barna og å styrke foreldrene i prosessen. Informantene forsøker så godt de kan å løfte barneperspektivet både gjennom samtaler med barnet, men også i møte med foreldrene. Dersom vi går videre til det andre forskningsspørsmålet ser vi at det blir utfordrende å holde barneperspektivet gjennom hele saksbehandlingsprosessen. Konfliktsaker er krevende og kan vedvare over tid, noe som kan oppleves utfordrende for informantene å stå i. Foreldrene blir nevnt som den største utfordringen og informantene kommer sjelden i en god nok posisjon til å både ivareta barnet og foreldrene.

På det tredje forskningsspørsmålet ser vi på hvordan de organisatoriske rammene legger føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i konfliktsaker. Informantene har store saksmengder, begrenset tid, dokumentasjonskrav og frister. Samtidig nevner to av informantene at de har mangel av faglig påfyll om foreldrekonflikt på arbeidsplassen, og nevner turnover som en utfordring. Vi ser at de organisatoriske rammene ikke legger til rette for at informantene skal ha nok tid til å løfte barneperspektivet i konfliktsaker. Dette kan ha innvirkning på kvaliteten av arbeidet ut fra de rammene som foreligger. Det blir ikke samsvar mellom det de ønsker, og det de får til. Det er imidlertid forskjell på våre informanter ved at de ikke har samme opplevelser, noe som også indikerer at det er individuelle forskjeller og opplevelser med konfliktsaker i barnevernet. I tillegg er det store ulikheter angående faglig påfyll om foreldrekonflikt på arbeidsplassene, noe som kan gi et ulikt utgangspunkt for arbeidet med sakene.

Det er veldig konkrete måter ansatte i barneverntjenesten jobber med sakene sine på, og det foreligger ikke en egen rutine for konfliktsaker. Informantene forteller at det er klare måter å løfte barneperspektivet på, men en gjennomgående faktor er den tiden en konfliktsaker tar, og at saksmengde per ansatt har en stor innvirkning på kvaliteten for arbeidet i foreldrekonfliktsaker. De gjør så godt de kan, men de organisatoriske rammene gjør det utfordrende å ha et barneperspektiv i foreldrekonfliktsaker. Dermed blir svaret på problemstillingen at barnevernets ansatte prøver på best mulig måte å legge til rette for å holde et barneperspektiv i konfliktsaker, men de organisatoriske rammene setter begrensninger for hvor god tid de har i den enkelte sak, og dermed for hvor godt de kan løfte barneperspektivet i konfliktsakene.

Det går frem av regjeringens mål for 2022 at de ønsker å bedre kvaliteten av arbeidet i barnevernet, og at kommunene skal få et større ansvar på barnevernsområdet (BFD, 2022). Konsekvensene av svaret på problemstillingen er at det bekrefter at foreldrekonflikt i barnevernet er et mangelfullt område som burde forbedres. Dermed er det positivt at regjeringen ønsker å bedre kvaliteten i barnevernet, men endringer i barnevernet er aktualisert over mange år, og vi ser at man burde forske mer på hvordan ting er for den enkelte bakkebyråkrat. Det blir et skille mellom politikere og bakkebyråkrater fordi politikerne ikke har innsikt i kompleksiteten av jobben på bakkenivå. Vi ser at de organisatoriske rammene i utgangspunktet skal hjelpe den enkelte saksbehandler, men at de samme rammene også fører til at saksbehandler blir presset til det ytterste på grunn av effektivisering. Forskingen bidrar til en samfunnsfaglig relevans gjennom at denne problematikken berører alle bakkebyråkrater, og at det er en gjennomgående utfordring ved flere sosialfaglige områder.

Vi har i etterkant tenkt at vi har en bred problemstilling som gjør de utfordrende å svare konkret på. Vi burde hatt flere informanter for å belyse problematikken ytterligere og kunne brukt et forskningsspørsmål som problemstilling, fordi vi fikk et ganske bredt område med mye empiri, faglige innspill og drøftingspunkt.

Videre forskning burde se på et enda bedre samarbeid mellom barnevern og familievern i konfliktsakene. Se på muligheter for å bruke tverrfaglige team som kan slå seg sammen på tvers av instanser for å gi en kartlagt/skreddersydd hjelp til den enkelte part i en foreldrekonfliktsak. Muligheter for å innføre en slags arbeidsmåte for konfliktsaker i barnevernet, slik det blir lik hjelp til alle som står i konflikt på tvers av kommuner.

Litteraturliste

Barne-, og familiedepartementet. (2022). *Tildelingsbrev til barne-, ungdoms- og familiedirektoratet*. Hentet fra:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/e3c03f39789d433a9ade95467740b6ab/tildelingsbrev-bufdir-2022.pdf>

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. (2013). Forholdet mellom barnevernloven og barneloven: *Barneverntjenestens rolle der foreldrenes konflikter går ut over barnets omsorgssituasjon*. Hentet fra:

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/skjema/bua/rapportering20barnevern/veileder.forholdet.mellom.barneloven.og.barnevernloven.pdf>

Barnevernloven. (1992). Lov om barneverntjenester (LOV-1992-07-17-100). Hentet fra:

<https://lovdata.no/lov/1992-07-17-100>

Bunkholdt, V. & Kvaran, I. (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Eide, B. S. & Skorstad, B. (2013). *Etikk: til refleksjon og handling i sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Ekeland, T-J. (2014). *Konflikt og konfliktforståelse: for helse- og sosialarbeidere*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Hansen, B. (2014). *Muligheter og begrensinger innenfor kunnskapsutvikling i barnevernet*. (Masteroppgave, Universitetet i Nordland). Hentet fra: <https://nordopen.nord.no/nord-xmlui/bitstream/handle/11250/220568/Hansen.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Hasle, B., Olson, H. B., Høiseth, R. J. & Kildal, C. (2021). Profesjonelles barnesyn – en utfordring for barnets medvirkning? *Fontene forskning*, 14(1), 4-17. Hentet fra: <https://fonteneforskning.no/pdf-15.99659.0.3.e546c97e8a>

Helland, M. S. & Borren, I.. (2015). *Foreldrekonflikt; identifisering av konfliktnivåer, sentrale kjennetegn og risikofaktorer hos høykonfliktpar* (Rapport 2015:3). Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt. Hentet fra: <https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2015/rapport-20153-foreldrekonflikt-pdf.pdf>

Jevne, K. S. (2017). *Barnevernssaker med foreldrekonflikter: Forhandlinger om problemforståelser og handlingsrom når det er bekymringer for barn som har to hjem*. (Doktoravhandling, Universitetet i Oslo). Hentet fra:

<https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/55752/PhD-Kari-S-Jevne-2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Jevne, K. S. & Ulvik, O. S. (2012). Grensearbeid: Barnevernets møte med foreldrekonfliktsaker. *Fontene Forskning*, 12(2), s. 18-32. Hentet fra: <https://fonteneforskning.no/pdf-15.19399.0.3.83a94787d5>
- Levin, I. & Ellingsen, I. T. (2016). Kapittel 7: Relasjoner i sosialt arbeid. I I. T. Ellingsen, I. Levin, B. Berg & L. C. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid: en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget (s. 112-124) (12 s.).
- Olsen, J. B. & Garnes, K. L. (2018). *Hva skyldes høy turnover blant saksbehandlere i kommunalt barnevern?* (Masteroppgave, Norges Arktiske Universitet). Hentet fra: <https://munin.uit.no/bitstream/handle/10037/13094/thesis.pdf?sequence=2>
- Stokken, R., Andenes, E., Båtevik, F. O. & Folkestad, B. (2021). *Skriveboka h21*. Bok: Høgskulen i Volda.
- Strandbu, A. (2011). *Barnets deltakelse: hverdagslige og vanskelige beslutninger*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Strandbu, A. & Vis, S. A. (2008). *Barns deltakelse i barnevernssaker*. Hentet fra: https://www.researchgate.net/profile/Svein-Vis/publication/265034079_Barns_deltakelse_i_barnevernssaker/links/543fa2af0cf27832ae8bacdb/Barns-deltakelse-i-barnevernssaker.pdf
- Welee, J. V. D. & Karlsen, K. (2021). *Analyse i komplekse barnevernssaker: fra magefølelse til kritisk tenkning*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Vedlegg 1: Førespurnad om deltaking som informant i studentprosjekt

Tredje studieår gjennomfører barnevernspedagog- og sosionomstudentane ved Høgskulen i Volda eit forskingsprosjekt i grupper. Prosjektet dannar grunnlaget for bacheloroppgåva. Målet er å utvikle kunnskap om profesjonsutøving innanfor sosialt arbeid. Høgskulen i Volda er såleis ansvarleg for prosjektet.

Prosjektet

Dette prosjektet her skal svare på problemstillinga: «Hvordan jobber de ansatte i barneverntjenesten for å ha et barneperspektiv i saker hvor foreldre er i konflikt med hverandre?» og samlar kunnskapar frå ansatte i barneverntjenesten. Vi rettar oss til deg fordi du arbeider i barneverntjenesten.

Prosjektet samlar inn kunnskapar gjennom intervju. Intervjuet vil ta omlag 90 minutt, og vert gjennomført på barnevernets kontorlokaler. Samtalen vil kringse kring: Hva gjør barnevernet for å løfte frem barneperspektivet i konfliktsaker, Barnevernets utfordringer med å holde barneperspektivet i konfliktsaker og hvordan de organisatoriske rammene legger føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i konfliktsaker. Det einaste vi treng å vite om deg, i tillegg til dette, er kva utdanning og erfaring du har. Det spør vi om i samtalen. For at vi skal slippe å hugse alt du har sagt, tek vi lydopptak av det vi snakkar om.

Frivillig:

Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekkje samtykket utan å gi oss ein grunn. Dersom du trekkjer deg etter at intervjuet er gjennomført, vil alle opplysningar bli anonymisert. Vi baserer retten til å behandle opplysningar om deg på ditt samtykke.

Om du deltek:

Alle personopplysningar vert behandla konfidensielt. Ingen vil få vite at det er du som har gitt oss den kunnskapen vi får, med mindre du godkjenner at vi skriv kven du er. Om du ikkje godkjenner dette, skal det ikkje vere råd for utanforståande å skjøne kva *du* har sagt når ein les oppgåva vi skal skrive. Opptaka og koplinga mellom deg og det du seier (ein såkalla «koplingsnøkkel») vert lagra i eit låst arkiv. Prosjektet vert avslutta 31/6 2022. Då vert opptaka sletta, og vi sit berre att med anonymisert materiale.

Dine rettar:

Så lenge du kan identifiserast i materialet har du rett til innsyn i det vi har registrert om deg, få disse retta eller sletta, få utlevert kopi av opplysningane og å sende klage til personvernombodet eller Datatilsynet om behandlinga av personopplysningane dine.

NSD (Norsk senter for forskningsdata AS) har på oppdrag frå Høgskulen i Volda vurdert at behandlinga av personopplysningar i prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dersom du har spørsmål, eller ønskjer å gjere deg bruk av rettane dine, ta kontakt med

- Student:
- Liana Natacha Sæternes Liana.saternes@gmail.com Tlf: 92251315
- Isabel Drevik Isabel.drevik@gmail.com Tlf: 90961155
- Lærer: Roar Stokken på roar.stokken@hivolda.no eller på 45240204.
- Personvernombod: Cecilie Røeggen på cecilie.roeggen@hivolda.no eller 70075073
- NSD: personverntjenester@nsd.no eller telefon: 55582117

Med beste helsing

Roar Stokken

Liana Sæternes og Isabel Drevik

Lærer

Studenter

Vedlegg 2 : Samtykkeerklæring til informanter

Eg har motteke og forstått informasjon om prosjektet , og har fått høve til å stille spørsmål.

Eg samtykkjer til:

- å delta i intervju med lydopptak

- at opplysningar om meg vert publisert på ein måte som gjer at eg kan bli identifisert

Eg samtykkjer til at opplysningane mine vert behandla fram til prosjektet vert avslutta 31/6 2022

Dato

Signatur

Namn med blokkbokstavar

Vedlegg 3 : Intervjuguide

Innledende spørsmål/bakgrunn

1. Hvilken utdanning har du?
2. Hvor lenge har du jobbet i barneverntjenesten?
3. Hvilke andre plasser har du jobbet?
4. Arbeider dere mye med foreldrekonflikt i barnevernet?
5. Hva legger du i det å ha et barneperspektiv?
6. Hva legger du i begrepet konflikt?

Hva gjør barnevernet for å løfte fram barneperspektivet i konfliktsaker?

7. Hva gjør dere for å rette fokus på barnet i konflikten?
8. Hvordan snakker dere med barna i konfliktsaker?
 - a. samtaler med barn i konflikt ifht ambivalens/lojalitet
9. Hvordan snakker dere med foreldrene om barna, og barnas opplevelse av konflikten?
10. Hvordan snakker dere med foreldre og barn i lag?
11. Fortell om en sak der dere klarte å løfte fram barneperspektivet?
12. Fortell om en sak der dere ikke klarte å løfte fram barneperspektivet?
13. Har dere noen tanker om hva som skal til for å ivareta barneperspektivet på en enda bedre måte i konfliktsaker?
14. Har du opplevd at foreldre har blitt mer bevisst på barnas opplevelse gjennom kontakten med barneverntjenesten?

Hvilke utfordringer har barnevernet med å holde barneperspektivet i konfliktsaker?

15. Hva er de største utfordringene når foreldre er i konflikt med hverandre?
16. Hvordan jobber dere med å holde et barneperspektiv?
17. Er det vanskelig å holde seg nøytral/upartisk i konfliktsaker?
18. Hvordan jobber dere med å få foreldrene til å ha fokus på barnets beste?
19. Hvordan påvirker foreldrenes konflikt barnevernets muligheter til å vurdere barnets beste?
20. Hvordan kommuniserer foreldre i konflikt rundt barnet?
21. Hvordan jobber man med å involvere barnet, og med å få fram barnets tanker/ideer?

22. Hva gjør dere dersom barnevernets vurdering av “barnets beste” motstrider barnets ønsker?

Hvordan legger de organisatoriske rammene føringer for arbeidet med å holde et barneperspektiv i konfliktsaker?

23. Hvilke retningslinjer/rammer har barneverntjenesten i håndteringen av konfliktsaker?
24. Hvilke organisatoriske begrensninger ser dere i arbeid med konfliktsaker?
25. Hvilke organisatoriske føringer kan sette begrensninger i å ha et barneperspektiv?
26. Hvilke typer faglige innspill får dere?
27. Hvordan opplever du å stå i en konfliktsak som ansatt i barneverntjenesten?
28. Hvordan kan barnevernet som organisasjon ta vare på barn på en god måte?